

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/11/2022
Identifikačné číslo spisu:	7214231451
Dátum vydania rozhodnutia:	27.09.2023
Meno a priezvisko:	Mgr. Peter Melicher
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:7214231451.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu V. L., narodeného XX. O. XXXX, G., Ž. XX, proti žalovanej Univerzitnej nemocnici L. Pasteura v Košiciach, Košice, Rastislavova 43, IČO: 00 606 707, zastúpenej ALENA ZADÁKOVÁ - advokát s.r.o., Košice, Kováčska 32, IČO: 53 209 451, o neplatnosť skončenia pracovného pomeru, o určenie, že pracovný pomer trvá a o náhradu mzdy, vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 16Cpr/4/2014, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 7. júla 2021 č. k. 9CoPr/14/2019-446, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 7. júla 2021 č. k. 9CoPr/14/2019-446 a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II (ďalej len „súd prvej inštancie“) v poradí druhým rozsudkom z 20. júna 2019 č. k. 16Cpr/4/2014-386 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že skončenie pracovného pomeru žalovanou okamžitým skončením písomnosťou z 8. októbra 2014 je neplatné, určenia, že pracovný pomer trvá a náhrady mzdy od 10. októbra 2014 do 28. februára 2015 vo výške 1.045,18 eura mesačne „brutto“ a od 1. marca 2015 vo výške 1.076,54 eura mesačne „brutto“ do času, keď mu žalovaná umožní pokračovať v práci. Žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v plnej výške.

1.1. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie za nesporné, že skutok, pre ktorý bol so žalobcom okamžite skončený pracovný pomer písomnosťou žalovanej z 8. októbra 2014 sa stal a že dôvody, ktoré oprávňovali žalovanú k okamžitému skončeniu pracovného pomeru boli uplatnené v lehote do 2 mesiacov do dňa, keď sa o dôvode dozvedela v súlade s ustanovením § 36 ods. 1 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákonník práce“) a tiež, že nejde o zamestnanca, s ktorým v zmysle § 68 ods. 3 Zákonníka práce zamestnávateľ nemôže okamžite skončiť pracovný pomer, že skončenie pracovného pomeru bolo prerokované výborom ZO SOZ ZaSS pri UNLP a výborom VZO SOZZ a SS pri UNLP v Košiciach. Porušenie pracovnej disciplíny bolo so žalobcom prejednané dňa 17. septembra 2014, pričom žalobca nesúhlasil s okamžitým skončením pracovného pomeru a trval na tom, aby ho žalovaná naďalej zamestnávala.

1.2. Po právnom posúdení veci v zmysle § 68 ods. 1 až 3 Zákonníka práce, berúc do úvahy názor

odvolacieho súdu vyslovený v uznesení z 13. októbra 2017 č. k. 9CoPr/10/2016-201 súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca porušil pracovnú disciplínu závažným spôsobom, keď sa dopustil majetkového deliktu na pracovisku žalovanej. Týmto svojím konaním porušil základné povinnosti zamestnanca, medzi ktoré patrí aj dodržiavať pracovnú disciplínu v zmysle § 47 ods. 1 písm. b) a § 81, § 82 Zákonníka práce. V konaní bolo preukázané, že aj napriek riadnemu oboznámeniu sa s Prevádzkovým poriadkom referátu dopravy a parkovacej služby č. Po-82 pri obsluhu síce zastavil vychádzajúce vozidlo, prevzal od vodiča vstupný parkovací lístok, priložil ho k čítačke čiarových kódov, prevzal sumu úhrady, avšak platbu nezaúčtoval, nevytlačil pokladničný doklad a svojou služobnou kartou otvoril výstupnú rampu. V danom prípade vykonaným dokazovaním bolo podľa názoru súdu prvej inštancie potvrdené zavinené porušenie pracovných povinností žalobcom.

1.3. Súd prvej inštancie tak ustálil, že v danom prípade boli splnené všetky podmienky pre okamžité skončenie pracovného pomeru so žalobcom. Žalovaná tak skončila so žalobcom platne pracovný pomer. Neobstoí preto žaloba o určenie, že pracovný pomer naďalej trvá a nárok na náhradu mzdy. Z týchto dôvodov súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu zamietol ako neopodstatnenú.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) v poradí druhým rozsudkom z 7. júla 2021 č. k. 9CoPr/14/2019-446 zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že určil, že skončenie pracovného pomeru žalovanou okamžitým skončením, písomnosťou z 8. októbra 2014, je neplatné a pracovný pomer trvá (I.). Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu mzdy vo výške 37.626,48 eura brutto, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (II.) a žalobu o náhradu mzdy v rozsahu presahujúcom 37.626,48 eura zamietol (III.). V spore o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru a určenia, že pracovný pomer trvá žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy prvoinštančného a odvolacieho konania v celom rozsahu (IV.) a v spore o náhradu mzdy stranám sporu nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania nepriznal (V.).

2.1. Odvolací súd na pojednávaní vykonal dokazovanie zopakovaním listinných dôkazov a dospel k odlišným skutkovým zisteniam ako súd prvej inštancie pri skúmaní stránok a vonkajších znakov konania žalobcu ako zamestnanca žalovanej, ktoré viedli žalovanú k okamžitému skončeniu pracovného pomeru so žalobcom. Po zopakovaní niektorých dôkazov dospel k záveru, že porušenie pracovnej disciplíny zo strany žalobcu, bližšie špecifikované v okamžitom skončení pracovného pomeru, nenieslo znaky závažného porušenia pracovnej disciplíny. Odvolací súd bol toho názoru, že jednorazové pochybenie, ku ktorému došlo pri manipulácii s finančnou hotovosťou žalobcu v danom prípade, a ku ktorému došlo počas dlhodobého časového obdobia prvýkrát, je síce porušením pracovnej disciplíny, avšak pri skúmaní jeho intenzity nemožno prehliadnuť, že išlo o jednorazové pochybenie, ku ktorému došlo v priebehu časového obdobia niekoľkých rokov prvýkrát a toto žalobca uznal a oľutoval. Navyše nemožno prehliadnuť fakt, že žalovaná kontrolovala dodržiavanie pracovnej disciplíny cestou kamerových záznamov dlhodobo, o čom mali zamestnanci vedomosť a dodržiavanie pracovnej disciplíny žalovaná kontrolovala aj námatkovo. Sám žalobca uviedol, že mal vedomosť o tom, že žalovaná kontrolovala dodržiavanie plnenia pracovných povinností kamerovým systémom za obdobie posledných 7 rokov a napriek tomu žiadne porušenie u žalobcu zistené nebolo. Práve táto okolnosť podľa žalobcu vylučuje, že by sa dopustil spomínaného pochybenia vedomie. V neposlednom rade z hľadiska skúmania intenzity porušenia pracovných povinností nemožno prehliadnuť výšku spôsobenej škody, ktorá v danom prípade predstavuje 1,60 eura. Dôsledok porušenia pracovných povinností žalobcom tak pre žalovanú, ako jeho zamestnávateľa z hľadiska spôsobenej výšky škody nie je významný. Zhrnúc všetky tieto hľadiská odvolací súd dospel k záveru, že žalobca síce porušil pracovné povinnosti spôsobom uvedeným v okamžitom skončení pracovného pomeru, avšak nedopustil sa konania, ktorým by závažne porušil pracovnú disciplínu. Pokiaľ teda žalovaná postupovala spôsobom podľa § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce a so žalobcom skončila pracovný pomer okamžite, jej postup nebol v súlade so zákonom.

2.2. Pokiaľ ide o nárok žalobcu na náhradu mzdy, tento žalobca uplatnil tak, že požaduje od žalovanej náhradu mzdy za obdobie od 10. októbra 2014 do 28. februára 2015 vo výške 1.045,18 eura mesačne „brutto“ a od 1. marca 2015 vo výške 1.076,54 eura mesačne „brutto“ až do času, keď mu žalovaná umožní pokračovať v práci, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Z dôkazov predložených žalobcom, ktoré si zabezpečil od žalovanej, ako svojho zamestnávateľa, obsiahnutých v spise na č. l. 116 a nasl. spisu (potvrdenie o príjme a mzdové listy za obdobie júl až september 2014) vyplýva, že hrubý priemerný zárobok za obdobie júl až september 2014 predstavoval sumu 1.045,18 eura. Odvolací

súd nemal žiadne pochybnosti o dôveryhodnosti týchto dôkazov, ktoré boli zabezpečené od žalovanej, ako zamestnávateľa žalobcu, a ktoré žalovaná ani nespochybnila. Vychádzajúc z ustanovení § 134 ods. 1, § 134 ods. 2, § 134 ods. 4 a § 141 ods. 7 Zákonníka práce a zo skutočnosti, že v danom prípade rozhodujúci deň, ktorý je významným z hľadiska stanovenia priemerného zárobku žalobcu je deň, kedy žalovanej bolo doručené oznámenie žalobcu, že trvá na ďalšom zamestnávaní, teda deň 29. októbra 2014, je rozhodujúcim obdobím pre stanovenie priemerného zárobku predchádzajúci kalendárny štvrťrok, teda obdobie júl až september 2014. Priemerný hrubý mesačný zárobok za toto obdobie činí 1.045,18 eura. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu zároveň nezistil žiadne dôvody, ktoré by po aplikácii ustanovenia § 79 ods. 2 Zákonníka práce odôvodňovali nepriznať žalobcovi náhradu mzdy za čas presahujúci 12 mesiacov. Na základe týchto úvah odvolací súd priznal žalobcovi náhradu mzdy za obdobie 36 mesiacov celkovo vo výške 37.626,48 eura brutto (36 x 1.045,18 eura priemerná mesačná mzda). Žalovanej tak určil povinnosť nahradiť mzdu žalobcovi po realizácii zákonných odvodov a daňovej povinnosti tak, ako vyplýva z noriem verejného práva. V zostávajúcej časti nárok žalobcu na náhradu mzdy zamietol. Na základe týchto úvah odvolací súd postupom podľa § 388 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, ako vyplýva z výroku rozhodnutia a o nároku na náhradu trov konania rozhodol v súlade s ustanovením § 396 ods. 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1, 2 CSP.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

3.1. Na odôvodnenie prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP uviedla, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné najmä z toho dôvodu, že odvolací súd pristupoval k argumentácii dovolateľky povrchno. Výsledkom je rozhodnutie súdu, ktoré na prvý dojem budí dojem výsledku správnej aplikácie práva, avšak v prípade vysporiadania sa s argumentáciou dovolateľky, je nepresné a nedostatočne zdôvodnené s vnútornými rozporupnosťami. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu je nepreskúmateľné (zmätočné, rozporuplné, nedostatočné). Odvolací súd založil svoje rozhodnutie na dôkazoch, ktoré v konaní nevykonal. Vzhľadom na skutočnosť, že odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie, bolo jeho povinnosťou vykonať v danej veci aj náležité dokazovanie. Podľa dovolateľky odvolací súd nevykonal žiadne dokazovanie, nakoľko celé pojednávanie trvalo asi 30 minút. Odvolací súd pristupoval k dokazovaniu formalisticky, bez náležitého posúdenia viacerých otázok. Dovolateľka je toho názoru, že rozhodnutím odvolacieho súdu bolo porušené jej právo ako strany sporu na rovnosť zbraní. Vo vzťahu k jej návrhu s odkazom na ustanovenie § 79 ods. 2 Zákonníka práce dovolateľka uvádza, že nemohla predpokladať, že odvolací súd prizná náhradu mzdy, hoci v danej veci nebolo vykonané žiadne dokazovanie, nebolo ani právoplatne skončené konanie o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru. Vo vzťahu k náhrade mzdy akékoľvek dokazovanie absentuje, keďže ani súd prvej inštancie a ani odvolací súd nevykonal dokazovanie na správnu výšku náhrady mzdy. Odvolací súd žiadnym spôsobom neodôvodnil, prečo priznal žalobcovi maximálnu výšku náhrady mzdy 36 mesiacov, neuviedol prečo nevykonal dokazovanie vo vzťahu ku skutočnosti, či si žalobca hľadal aj inú prácu a prečo nedal dovolateľke možnosť pred rozhodnutím zaujať stanovisko k zníženiu náhrady mzdy, ak vedel, že ide rozhodnúť o niečom, čo nebolo predmetom dokazovania na súde prvej inštancie. Rozhodnutie je podľa dovolateľky prekvapivé s ohľadom na to, že odvolací súd jej nedal šancu vyjadriť sa k zmene posúdenia nároku žalobcu a tiež s ohľadom na to, že odvolací súd rozhodol bez toho, aby vykonal dokazovanie o nároku na náhradu mzdy.

3.2. Podľa názoru dovolateľky rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP), keďže odvolací súd vo vzťahu k aplikácii ustanovenia § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce prijal zužujúci výklad daného ustanovenia, a to len s ohľadom na určité ním preferované skutkové okolnosti. Inými slovami, odvolací súd pri výklade intenzity porušenia pracovnej disciplíny skúmal výlučne hľadiská, ktoré si sám vymedzil, teda nevykladal dané ustanovenie zákonným spôsobom. Podľa dovolateľky v rámci odvolacieho konania bola riešená relevantná právna otázka: „Je v prípade aplikácie ust. § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce, skúmanie intenzity porušenia pracovnej, teda pri skúmaní, či sa jedná o závažné porušenie pracovnej disciplíny, obmedzené výlučne na úmyselné konanie, doterajšie plnenie pracovnej disciplíny a výšku vzniknutej škody?“, pri riešení ktorej prijal odvolací súd záver, že pri skúmaní intenzity porušenia pracovnej disciplíny sú podstatnými len hľadiská vymedzené v dovolacej

otázke, pričom úplne opomenul argumentáciu žalovanej smerujúcu k pracovnej náplni, teda porušenie hlavnej náplne pracovnej činnosti. Inými slovami, dovolateľka tvrdila, že závažnosť porušenia pracovnej disciplíny vyplýva z podstaty práce samotnej, teda povinnosti preberať hotovosť, akékoľvek ponechanie si peňazí zamestnávateľa pri pracovnej činnosti, kedy je hlavná náplň evidovať tržbu, je s ohľadom na preventívny charakter voči ostatným zamestnancom potrebné definovať ako závažné porušenie pracovnej disciplíny. Identifikovaná právna otázka vyriešená odvolacím súdom predstavuje odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, konkrétne od rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/74/2008 z 29. septembra 2009. Za nesprávne právne posúdenie zo strany odvolacieho súdu považuje dovolateľka, keď odvolací súd vykladá závažnosť porušenia pracovnej disciplíny len s ohľadom na existenciu úmyslu, výšku škody a doterajší výkon pracovných povinností zo strany zamestnanca.

3.3. S poukazom na tvrdené skutočnosti dovolateľka navrhla dovolaciemu súdu, aby s odkazom na ustanovenie § 449 ods. 1 CSP zrušil rozsudok odvolacieho súdu sp. zn. 9CoPr/14/2019 z 7. júla 2021 v jeho napadnutej časti a vrátil vec dovolaciemu súdu na ďalšie konanie. Navrhla, aby jej dovolací súd priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania vo výške 100 %.

3.4. Žalobca sa k podanému dovolaniu dovolateľky nevyjadril.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie odvolacieho súdu vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je prípustné i dôvodné.

5. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

6. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

10. Dovolateľka vyvodzujúc z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietala, že konanie pred odvolacím súdom bolo zaťažené vadou, ktorá spočíva v tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu je prekvapivé, keďže

odvolací súd jej nedal šancu vyjadriť sa k zmene posúdenia nároku žalobcu a teda rozhodol bez toho, aby vykonal dokazovanie o nároku na náhradu mzdy.

11. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

12. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26., 5Cdo/57/2019, bod 9., 10.) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

13. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

14. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 382 ustanovuje, že ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

15. Vyššie citované ustanovenie má predísť vydávaniu tzv. prekvapivých rozhodnutí, vychádza z princípu predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, ktorý je považovaný za komponent princípu právneho štátu, osobitne princípu právnej istoty.

16. O tzv. prekvapivé rozhodnutie ide predovšetkým vtedy, ak odvolací súd založí svoje rozhodnutie vo veci na iných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, za súčasného naplnenia tej okolnosti, že proti týmto iným (odlišným) právnym záverom odvolacieho súdu, nemá strana konania možnosť vyjadrovať sa, právne argumentovať, prípadne predkladať nové dôkazy, ktoré sa z hľadiska doterajších právnych záverov súdu prvej inštancie, nejavili ako významné.

17. Z vyššie uvedeného tiež vyplýva, že predpokladom toho, aby odvolací súd mohol zmeniť napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak má za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, je opakovanie dokazovania v potrebnom rozsahu odvolacím súdom. Podmienkou zmeny rozhodnutia v takomto prípade je teda skutočnosť, že odvolací súd sám opakuje v potrebnom rozsahu dokazovanie, na základe ktorého dospeje k skutkovému stavu, odlišnému od skutkového stavu zisteného prvoinštančným súdom, tvoriacemu podklad pre rozhodnutie v danej veci (por. rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/131/2009).

18. Zo spisu vyplýva, že odvolací súd dospel k odlišnému záveru ako súd prvej inštancie. Opakovane (v poradí druhým rozsudkom) sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, ktorý žalobu zamietol a žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnej výške. Keďže súd prvej inštancie

žalobu zamietol, nárok žalobcu na náhradu mzdy podľa ustanovenia § 79 ods. 1 v spojení s ustanovením § 79 ods. 2 Zákonníka práce nebol predmetom dokazovania a teda nebolo o ňom rozhodnuté. Z dôkazov predložených žalobcom, ktoré si zabezpečil od žalovanej, ako svojho zamestnávateľa, obsiahnutých v spise na č. l. 116 a nasl. spisu (potvrdenie o príjme a mzdové listy za obdobie júl až september 2014) mal odvolací súd za to, že hrubý priemerný zárobok za obdobie júl až september 2014 predstavoval sumu 1.045,18 eura, pričom nemal žiadne pochybnosti o dôveryhodnosti týchto dôkazov, ktoré boli zabezpečené od žalovanej, ako zamestnávateľa žalobcu. Taktiež uviedol, že dovolateľka tieto nespochybnila, hoci dovolateľka podaním z 16. novembra 2015 výšku uplatnenej náhrady mzdy žalobcom rozporovala. Vychádzajúc z ustanovenia § 134 ods. 1, ods. 2, ods. 4, § 141 ods. 7 Zákonníka práce určil ako priemerný hrubý mesačný zárobok žalobcu za rozhodujúce obdobie sumu 1.045,18 eura. Vo vzťahu k aplikácii ustanovenia § 79 ods. 2 Zákonníka práce odvolací súd konštatoval, že nezistil žiadne dôvody, ktoré by odôvodňovali nepriznať žalobcovi náhradu mzdy za čas presahujúci 12 mesiacov. Na základe týchto úvah odvolací súd priznal žalobcovi náhradu mzdy za obdobie 36 mesiacov celkovo vo výške 37.626,48 eura brutto (36 x 1.045,18 eura priemerná mesačná mzda).

19. Zo zápisnice o pojednávaní pred odvolacím súdom z 7. júla 2021 vyplýva, že odvolací súd zopakoval niektoré listinné dôkazy, a to okamžité skončenie pracovného pomeru z 8. októbra 2014. Zároveň, že strany sporu boli oboznámené s potvrdením o príjme a mzdovými listami (č. l. 116-119 spisu), ku ktorým sa strany sporu vyjadrili, že tieto sú im známe, nemajú k nim čo dodať, nemajú k týmto listinným dôkazom žiadne námietky. Na záver ponechal odvolací súd stranám sporu priestor na záverečné reči a prerušil odvolacie pojednávanie, aby hneď na to vyhlásil rozsudok. Dovolací súd konštatuje, že odvolací súd v rámci odvolacieho konania nerealizoval postup podľa § 382 CSP a nevytvoril dovolateľke príležitosť na vyjadrenie sa k novej aplikácii ustanovenia § 79 ods. 2 Zákonníka práce teda k možným dôvodom, ktoré by odôvodňovali nepriznať žalobcovi náhradu mzdy za čas presahujúci 12 mesiacov. Zároveň odvolací súd nevytvoril príležitosť na vyjadrenie sa k novej aplikácii ustanovenia § 134 ods. 1, ods. 2, ods. 4, § 141 ods. 7 Zákonníka práce, teda výške uplatňovanej náhrady mzdy žalobcom. Odvolací súd založil svoj záver inak ako súd prvej inštancie, a to aj na ustanoveniach § 79 ods. 2, § 134 ods. 1, ods. 2, ods. 4, § 141 ods. 7 Zákonníka práce, na základe ktorých priznal žalobcovi náhradu mzdy za obdobie 36 mesiacov celkovo vo výške 37.626,48 eura brutto (36 x 1.045,18 eura priemerná mesačná mzda), pričom postupom podľa ustanovenia § 382 CSP odvolací súd nevyzval strany, aby sa k možnému použitiu týchto ustanovení vyjadrili.

20. Dovolací súd uzatvára, že odvolací súd bez doručenia výzvy stranám sporu, teda bez splnenia osobitného druhu, tzv. manuálnej povinnosti založil svoje rozhodnutie na iných, nových právnych dôvodoch než súd prvej inštancie a takýmto nesprávnym postupom došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a znemožneniu práva procesnej strany, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

21. Vzhľadom k zisteniu, že v konaní došlo k procesným vadám podľa § 420 písm. f) CSP, ktorá skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok odvolacieho súdu uznesením zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

22. Nad rámec uvedeného dovolací súd tiež poukazuje na skutočnosť, že odvolací súd na pojednávaní pred odvolacím súdom dňa 7. júla 2021 nepostupoval v súlade s ustanovením § 182 CSP, keď samostatným uznesením nevyhlásil dokazovanie za skončené.

23. K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolací súd uvádza, že vzhľadom na konštatovaný nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorým znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, dovolací súd považoval za nadbytočné zaoberať sa aj týmto uplatneným dôvodom.

24. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej

inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

25. O trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania rozhodne odvolací súd v novom rozhodnutí vo veci samej (§ 453 ods. 3 CSP).

26. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.